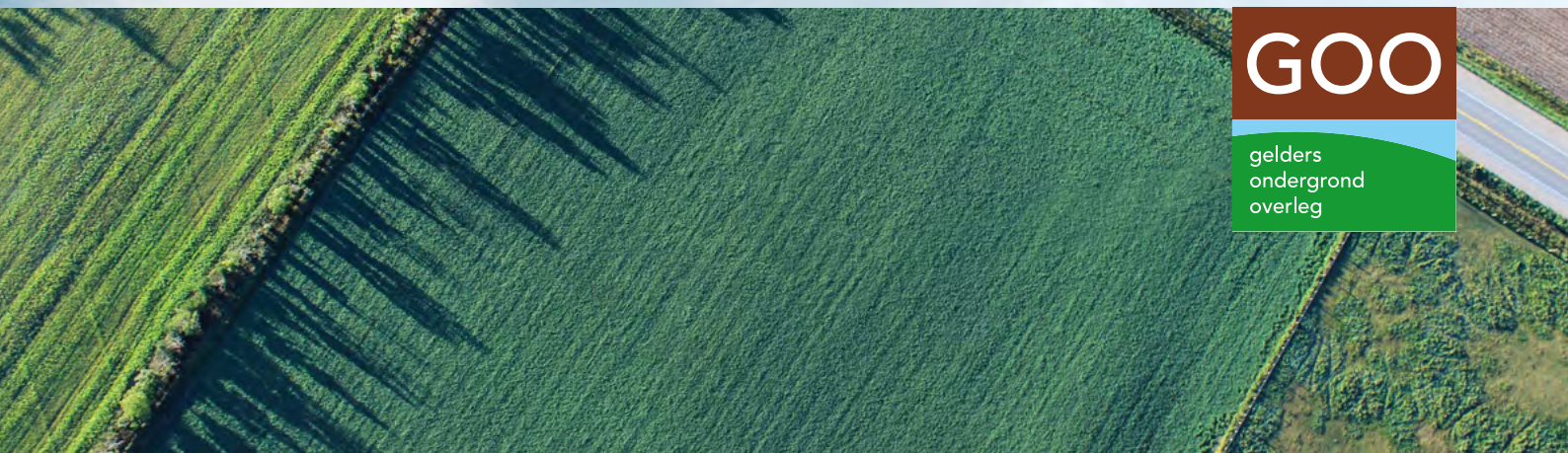

Nieuwsbrief

Juli 2024

Beste GOO-leden,

In deze zomerse nieuwsflits goed nieuws over de nieuwe financieringsstructuur van het GOO. Daarnaast blikken we graag terug op de special 'Aandachtslocaties PFAS Gelderland' (11 juni 2024) en de Masterclass Water en Bodem Sturend (9 april en 20 juni 2024). Voor het gemak zetten we op de laatste pagina van deze nieuwsflits alle GOO specials (met link naar de terugblik) van de eerste helft van dit jaar voor je op een rijtje.

Goed om alvast te noteren in de agenda: op 17 oktober 2024 vindt de GOO Platformdag plaats. De locatie is Trafo in Nijmegen. Met de bodemcollega's uit de regio Nijmegen zijn we een mooi programma aan het voorbereiden. Het programma volgt na de zomer. We besteden op de GOO Platformdag ook aandacht aan het 25-jarig bestaan van de Gelderse kennissamenwerking voor bodem en ondergrond (en gerelateerde thema's).

We hebben voor het najaar een aantal GOO specials in voorbereiding. Over onder meer klimaatadaptatie en drukte in de ondergrond. Er komt een vervolg op de GOO special van 11 maart 2024 over werkafspraken rondom grondwaterverontreiniging. De GOO werkgroepen blijven actief en gaan verder met onder andere de voorbeeldregels bodem, het invulprotocol BIS, het onderzoek naar de mogelijkheid om bodemrapporten AVG-proof te delen en andere bodemzaken die voortkomen uit het werken onder de Omgevingswet. Maar nu eerst is het tijd voor vakantie.

Vragen

Stuur een mail met je vraag/vragen naar GOO@gelderland.nl.

We wensen
jullie een
mooie zomer!

Unanieme instemming van gemeenten met nieuwe financieringsstructuur van het GOO

Tot 2023 werd het Gelders Ondergrond Overleg grotendeels door provincie Gelderland gefinancierd. De gemeenten droegen jaarlijks via de omgevingsdiensten voor een klein deel bij aan de kosten voor het GOO. Vanwege de grote rol van gemeenten bij beleid en uitvoering voor bodem en ondergrond onder de Omgevingswet, gaf de provincie in 2022 aan dat een evenredige financiering door provincie en gemeenten gewenst was. Na afstemming met diverse gremia is besloten om de besluitvorming hierover via de Opdrachtgever Overleggen (OGO) van de omgevingsdiensten te laten verlopen. In het najaar van 2023 heeft het GOO hiertoe voorstellen voorbereid voor de OGO's in Gelderland. Eind 2023 en begin 2024 ontvingen we van vier regio's bericht van een positief besluit. In twee regio's nam de besluitvorming meer tijd, en hoorden we in juni dat ingestemd is met het voorstel. Dat betekent dat de Gelderse gemeenten unaniem hebben ingestemd met gezamenlijke financiering van 50% van de kosten van het GOO. De overige 50 % zal de provincie blijven bijdragen.

We zijn uiteraard heel blij met deze uitkomst. Het is een enorme stimulans om zo goed mogelijk bij te blijven dragen aan de samenwerking voor de vraagstukken voor bodem en ondergrond waarvoor onze gemeenten, omgevingsdiensten en provincie gesteld staan!

Terugblik GOO special 'PFAS aandachtslocaties Gelderland' (11 juni 2024)

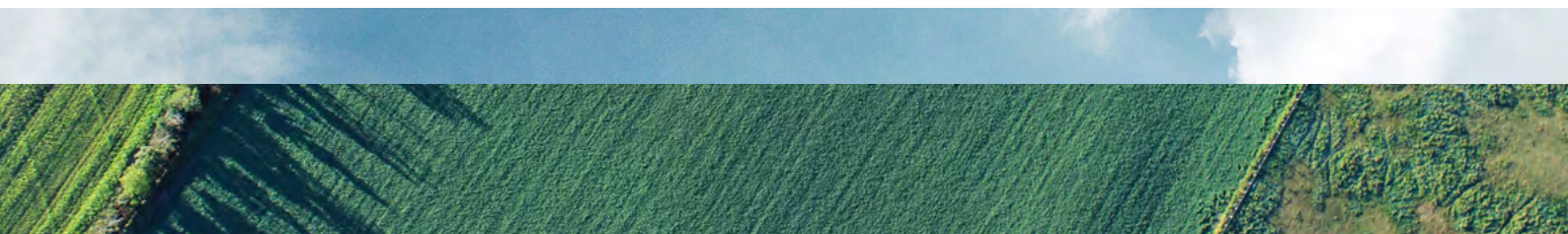
Op 11 juni 2024 vond het vervolg op twee eerdere GOO specials over 'Aandachtlocaties PFAS Gelderland' plaats. In de special van 11 juni werd een update over het lopende onderzoek gegeven.

Jessie Rodermans (provincie Gelderland) en Clinton van de Ven (Stantec, namens de provincie Gelderland) namen de deelnemers aan de hand van een presentatie mee in de stand van zaken. De presentatie kun je bekijken via [deze link](#) .

Verleden

Jessie blikte terug op 'het verleden' (2022-2023). Daarin stonden data-analyse en archiefonderzoek centraal. Bij de data-analyse ging de aandacht uit naar drie sporen:

- PFAS-productie en verwerking
- Secundaire bronnen
- Inzet PFAS-houdend blusschuim

Uit de data-analyse volgde een groslijst. De lijst gaf een beeld van de locaties met mogelijke PFAS-bronnen (niet uitputtend). Daaruit werd een aandachtslijst gefilterd op basis van twee criteria: overlap met of nabijheid van gevoelig gebruik en risico op PFAS-emissie is 'groot'. De data zijn grotendeels uit het BIS en het HBB (historisch bedrijven bestand) gehaald. Ook de veiligheidsregio's zijn bevroegd. Het hiaat tussen de registratie in het HBB en nu is zoveel als mogelijk aangevuld met gegevens uit de KvK registraties.

Heden

Momenteel zijn de veldonderzoeken in volle gang. Het gaat dan vooral om locaties (ongeveer 70) van het spoor 'PFAS-productie en verwerking'. Er vindt nog een screening plaats op 180 locaties waar de inzet van PFAS-houdend schuim heeft plaatsgevonden. Deze locaties zijn uit de data-analyse naar voren gekomen. De screening geeft meer duidelijk over activiteiten en belasting op de bodem. Het spoor 'secundaire bronnen' wordt later beschouwd. Daarvoor worden middelen aangevraagd via een aanvullende SPUK-aanvraag.

Clinton van de Ven vertelde meer over de achtergrond van het onderzoek en op de kaders van gevoelig gebruik (slide 11 van [de presentatie](#)). Hij geeft aan dat in het project telkens wordt gekeken vanuit het selectie criterium 'invloed op gevoelig gebruik'. En met een grote portie gezond verstand.

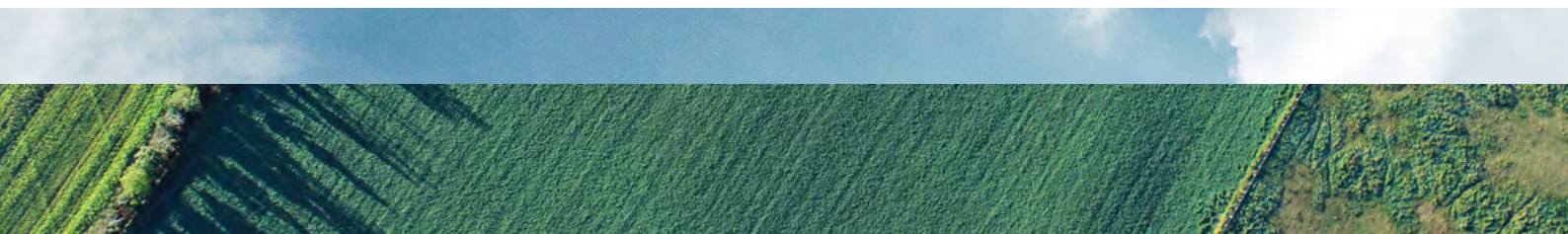
Het kader 'invloed op gevoelig gebruik' betekent dus ook dat niet alle 'verdachte' locaties worden onderzocht. Een locatie die waarbij invloed op gevoelig gebruik niet aan de orde is, is dus niet per definitie vrij van PFAS.

Bij de bodemonderzoeken wordt door de bodemonderzoeksbureaus en de provincie Gelderland nauw samengewerkt met ODRA en met de gemeenten Arnhem en Nijmegen. Bij het bodemonderzoek op particuliere terreinen is de communicatie met de eigenaar van het perceel van cruciaal belang. Provincie Gelderland verzorgt deze communicatie en informeert daarover ook de gemeenten en omgevingsdiensten.

Over de bevindingen van de bodemonderzoeken tot nu toe vertelt Clinton dat er bij het merendeel van de locaties niet veel aan de hand is. Soms worden er afwijkende PFAS-waarden in de grond en/of het grondwater geconstateerd. Dan wordt er getoetst aan de PFAS-norm van 3-7-3 en aan de INEV.

Er is een stappenplan voor locaties waar wat meer aan de hand is qua verontreiniging opgesteld. De achtereenvolgende stappen zijn:

- Overleg met adviesbureaus, ODRA en provincie Gelderland/gemeente Arnhem/Nijmegen.
- Contact met GGD en gemeente. In overleg bepalen we de te nemen vervolgstappen.
- Als er iets aan de hand is: informeren bewoners.

Toekomst

In Q2 van 2025 verschijnt de eindrapportage met algemene bevindingen. Daarbij worden ook inzichten uit beschikbare onderzoeksrapporten van locaties buiten het project 'Aandachtslocaties PFAS Gelderland' betrokken. De data die tot nu toe is verzameld worden verwerkt in een update van de viewer (zomer 2024). De data worden ook verwerkt in het BIS. Daarover wordt na de zomer contact opgenomen met de gemeenten/omgevingsdiensten.

Stortplaatsen worden nog toegevoegd aan de groslijst. Er is daarnaast een aanvullende SPUK-aanvraag ingediend voor:

- Aanvullende inventarisatie voor BHV-terreinen en blusschuim verwerkende bedrijven;
- Secundaire bronnen;
- Zwemplassen.

Jessie en Clinton doen de oproep aan alle deelnemers om locaties te blijven doorgeven (zie mailadressen hieronder).

In 2025 vindt er weer een GOO special over 'Aandachtslocaties PFAS Gelderland' plaatst. Tussentijdse updates worden in GOO verband gedeeld.

Contactgegevens

Jessie Rodermans: j.rodermans@gelderland.nl

Clinton van de Ven: clinton.vandeven@stantec.com

Vragen en antwoorden

Wil je weten welke vragen tijdens de special zijn gesteld? Klik dan hier. Onderaan de terugblik op de specials lees je de vragen en antwoorden.

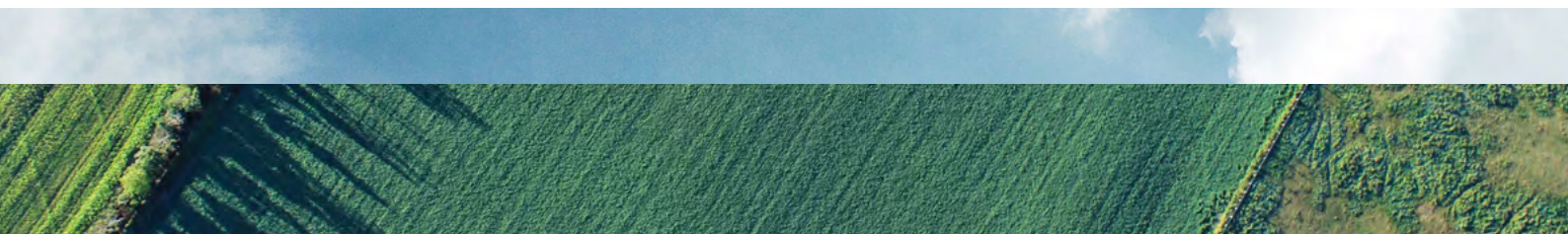
Om te lezen

De projectrapportage van de eerste fase van het onderzoek (selecteren risicovolle locaties) is beschikbaar en lees je via deze link. Ook om terug te lezen:

- [Terugblik GOO special 'Aandachtslocaties PFAS Gelderland'](#) (13 november 2023)
- [Terugblik GOO special 'Aandachtsgebieden PFAS Gelderland'](#) (28 november 2022)

Vragen

Stuur een mail met je vragen naar Jessie Rodermans (j.rodermans@gelderland.nl)

Terugblik GOO Masterclass ‘Water en Bodem sturend in de gemeentelijke praktijk’ (9 april en 20 juni 2024)

Op 20 juni vond de 2^e uitvoering van de masterclass plaats. De eerste uitvoering was op 9 april. De deelnemers aan de eerste uitvoering hadden goede reclame gemaakt, want de tweede uitvoering liep snel vol. Gelukkig waren de docenten, Vincent Grond en Gilbert Maas, flexibel en konden 36 deelnemers vanuit gemeenten, omgevingsdiensten en een waterschap meedoen aan de masterclass op 20 juni.

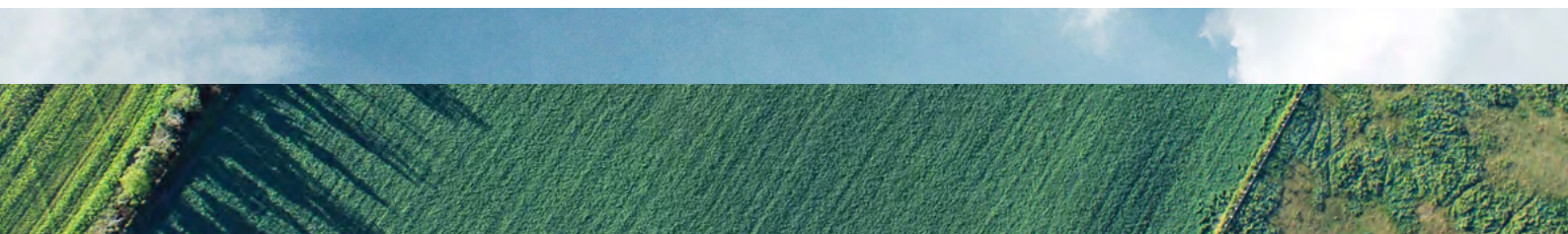
De deelnemers kwamen uit uiteenlopende werkvelden: van bodem, milieu, water, klimaat-adaptatie, ecologie, archeologie, planologie, ruimtelijke ordening en stedenbouwkunde. Op uitnodiging van het GOO namen drie adviseurs van het consortium ‘Samen de Diepte In’ deel. We willen graag de aanpak die in deze masterclass centraal staat ook met hen delen. Om zo de groep van adviseurs die beschikbaar is om gemeenten en regio’s in Gelderland vanuit dit gedachtengoed te ondersteunen met de uitwerking van Water en Bodem Sturend.

Een greep uit de reacties van de deelnemers van 9 april en 20 juni:

- Inspirerend, zeer leerzaam.
- Het heeft veel structuur en inspiratie geboden om hier mee aan de slag te gaan.
- Ik snap nu wat ik kan doen om Water en Bodem Sturend op een logische manier verder te brengen voor mijn gemeente.
- Een heel goede werkwijze om te begrijpen hoe het water en bodemsysteem gevormd is tot wat het nu is, en wat dat betekent voor de ruimtelijke ordening de komende tijd met het veranderend klimaat en de grote vraagstukken van dit moment.
- Het is goed als dit idee breed uitgedragen wordt. Ik zou proberen om ook de RO-collega’s en projectontwikkelaars te betrekken.

De masterclasses hebben al tot verschillende vervolgacties geleid:

- Gemeenten Arnhem, Montferland en Voorst zich aangemeld om aan de hand van de geboden aanpak aan de slag te gaan.
- Provincie Gelderland heeft initiatief genomen voor een provincie-breed ‘kennis- en toepassingsprogramma’ Water en Bodem Sturend. Om de contouren hiervoor te bepalen vond op 5 juni jl. een workshop bij de provincie plaats, waaraan vertegenwoordigers van provincie, waterschappen, gemeentelijke (regio)vertegenwoordigers en Wageningen Universiteit deelnamen. De uitwerking van de contouren van het programma vindt momenteel plaats.
- Er komt een provinciale opdracht voor uitwerking van het 3D beeld van het bodem en watersysteem o.b.v. de gidsmodellen water voor alle regio’s van Gelderland (dit is nu voor een kleine pilot-regio beschikbaar). Deze opdracht zal tot eind 2024 doorlopen. Regio’s/gemeenten die snel op basis van de methodiek aan de slag willen kunnen zich melden bij [Paul Oude Boerrigter](#) van de provincie. Dan wordt daar zoveel mogelijk rekening mee gehouden in de volgorde van uitwerken.

Aan het eind van de masterclass op 20 juni gaven de deelnemers aan dat ze graag als vervolg meer over de praktische toepassing van de geboden aanpak horen. Daar gaan we vanuit het GOO samen met de partners zo goed mogelijk in voorzien.

Vragen, reacties of suggesties of aan de slag en snel uitwerking van het 3D beeld nodig? Stuur een dan mail naar Annelies de Graaf (annelies.degraaf@buro38.nl).

Ter informatie van IPLO.nl: Publicatie aangepaste handreiking registratie beperkingenbesluiten bodem

Er is een nieuwe, aangepaste handreiking gepubliceerd (op 13 mei 2024, www.iplo.nl) voor de registratie van beperkingenbesluiten voor bodem onder de Omgevingswet. Deze handreiking vervangt de versie die eind 2023 is gepubliceerd.

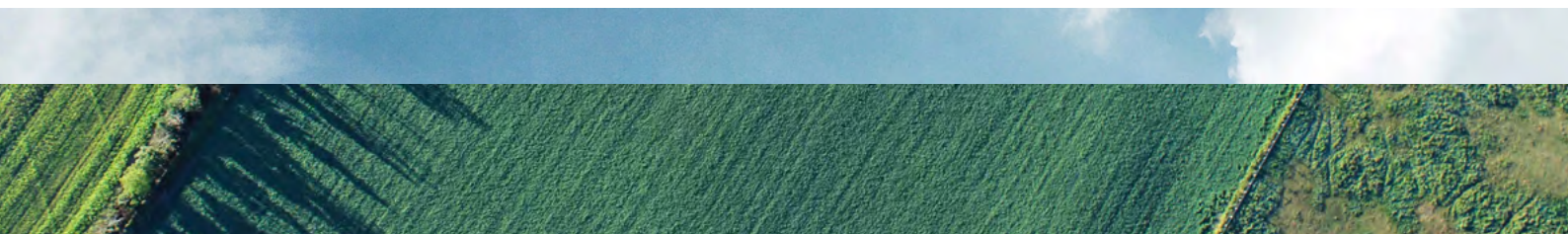
De versie van eind 2023 ging alleen over de registratie van beperkingenbesluiten voor bodem die (gedeeltelijk) onder overgangsrecht vallen. Aan de huidige handreiking is een hoofdstuk toegevoegd over de registratie van beperkingenbesluiten voor bodem onder de Omgevingswet.

Het gaat om registraties op grond van de Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen. Een aantal bodembesluiten die op grond van de Omgevingswet kunnen worden genomen door het bevoegd gezag, kunnen leiden tot een nieuwe publiekrechtelijke beperking. Deze nieuwe beperkingenbesluiten moeten worden geregistreerd in de BRK-PB. Hoe deze besluiten moeten worden geregistreerd, staat ook in dit nieuwe hoofdstuk.

De handreiking geeft praktische handvatten aan de bevoegde overheden voor de registratie van beperkingenbesluiten bodem, zodat deze op de juiste manier plaatsvinden.

Meer informatie

Bekijk de [handleiding registratie beperkingenbesluit bodem](#)

GOO specials januari tot en met juni 2024

GOO special 'Aandachtslocaties PFAS Gelderland' (vervolg, 11 juni 2024)

- Terugblik (inclusief presentatie en vragen/antwoorden) GOO special 'Aandachtslocaties PFAS Gelderland' [!\[\]\(c8dce68b26731c7aa5915072fc9d68dd_img.jpg\)](#)

GOO special 'Vastleggen bodemregels in Omgevingsplan – concrete aanpak' (15 april 2024)

- Terugblik (inclusief presentaties en vragen/antwoorden) GOO special 'Vastleggen bodemregels in Omgevingsplan – concrete aanpak' [!\[\]\(f15d3c54be60b4fd0ce1da9fb3f67256_img.jpg\)](#)

GOO Masterclass 'Water en Bodem Sturend in de gemeentelijke praktijk' (dinsdag 9 april 2024)

- Terugblik GOO Masterclass 'Water en Bodem Sturend in de gemeentelijke praktijk' [!\[\]\(b1b781be830eb908d845c527ab08d5f8_img.jpg\)](#)

GOO special 'Blad en maaisel als bodemverbeteraar; een belangrijke stap naar circulariteit!' (dinsdag 26 maart 2024)

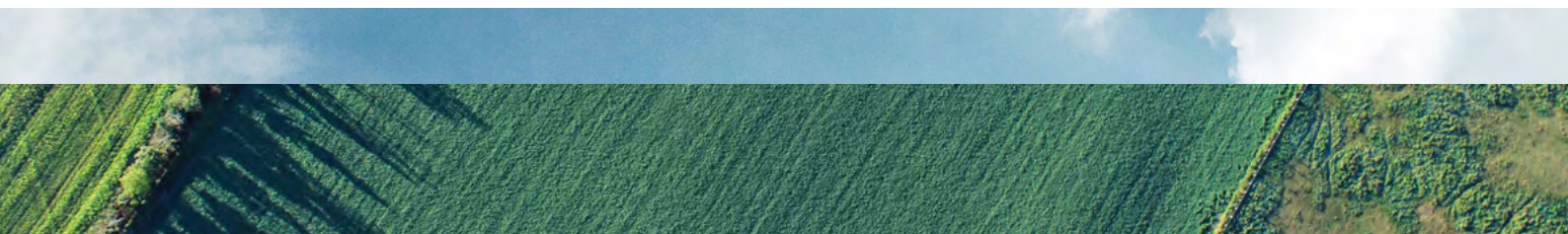
- Terugblik (inclusief presentaties) GOO special 'Blad en maaisel als bodemverbeteraar' [!\[\]\(49aa2e1da5fe39294864e9598c593810_img.jpg\)](#)
- Vragen en antwoorden GOO special 'Blad en maaisel als bodemverbeteraar' [!\[\]\(7d0a8d8b1031f74abe67b09fcf4a2322_img.jpg\)](#)

GOO special 'Grip op toepassen van secundaire bouwstoffen' (12 maart 2024)

- Terugblik (inclusief presentaties) GOO special 'Grip op toepassen van secundaire bouwstoffen' [!\[\]\(039cd6b2e7148ba5690aa619b922c426_img.jpg\)](#)

GOO special 'Samenwerking en bevoegdheden bij grondwaterverontreiniging' (11 maart 2024)

- Presentatie 'Grondwater onder de Omgevingswet' (provincie Gelderland) [!\[\]\(896151ec231b70900e969d67696ca48d_img.jpg\)](#)
- Terugblik GOO special 'Samenwerking en bevoegdheden bij grondwaterverontreiniging' [!\[\]\(a852c5461f8be0331350e2cc706daa68_img.jpg\)](#)

GOO vragenuur 'Bodemregels onder de Omgevingswet' (wekelijks, vanaf 15 januari 2024, laatste vragenuur 29 april 2024)

Vanaf 15 januari 2024 organiseerde het GOO wekelijks een vragenuur over (het toepassen van) de bodemregels onder de Omgevingswet. Samen met alle deelnemers aan het vragenuur bespraken we vraagstukken en probeerden we samen de antwoorden op de gestelde vragen te bepalen. Lukte dat niet, dan namen we de vragen mee en zetten we deze uit bij specialisten. De vragen en antwoorden legden we vast in een groeidocument. De link naar dit document staat hieronder. Ook vind je daar links naar documenten met nuttige informatie over bodem en de Omgevingswet. Op www.iplo.nl vind je altijd de meest actuele informatie over 'bodem' en de wet- en regelgeving. Het laatste vragenuur heeft plaatsgevonden op 29 april 2024.

- [Vragen en antwoorden GOO vragenuur Bodemregels onder de OW](#)
(bijgewerkt tot en met het reguliere vragenuur van 22 april 2024)
- [Extra nieuwsoverzicht bodem en Omgevingswet 12 januari 2024 \(IPLO\)](#)
- [FAQ's melden bodemactiviteiten 5 december 2023 \(IPLO\)](#)
- [Notitie overzicht toepassing overgangsrecht Wbb 19 januari 2024](#)
(provincie Gelderland/GOO)
- [ODRA-overzicht Melding- informatie- vergunningplichten toepassen graven saneren](#)

GOO@gelderland.nl
Annelies de Graaf, netwerkcoördinator
[linkedin.com/company/gelders-ondergrond-overleg](https://www.linkedin.com/company/gelders-ondergrond-overleg)
www.geldersondergrondoverleg.nl

